

לפני :

כבוד השופט י' עמית

המערערים בע"א 5017/24 :

1. חברת אלג'זירה סאטלייט נטוורק
2. מחזיקי ציוד אלג'זירה במשרדי ערוץ אלג'זירה בירושלים
3. מפעילי אתר האינטרנט Aljazeera.com
4. מפעילי אתר האינטרנט Aljazeera.net
5. מפעילי אתר האינטרנט Aljazeeramubasher
6. מפעילי אתר האינטרנט network.Aljazeera.com

נ ג ד

המשיבים בע"א 5017/24 :

1. מדינת ישראל
2. הוט – מערכות תקשורת בע"מ
3. יס שירותי טלוויזיה ותקשורת בע"מ
4. סמי אבו דהיא
5. ספקים מורשים לפי חוק התקשורת
6. אוסייד מסאד
7. האגודה לזכויות האזרח בישראל

המערערת בע"א 5025/24 :

האגודה לזכויות האזרח בישראל

נ ג ד

המשיבים בע"א 5025/24 :

1. מדינת ישראל
2. אלג'זירה סאטלייט נטוורק ואח'
3. חברת HOT מערכת תקשורת בע"מ
4. חברת די.בי.אס שרותי לוויין בע"מ (YES)
5. סמו אבו דביא – מנהל מלון אמבסדור (משרד ערוץ אל-ג'זירה בישראל)
6. מחזיקי ציוד ערוץ אל-ג'זירה במשרדי ערוץ אל-ג'זירה בירושלים
7. מפעילי אתר האינטרנט Aljazeera.com
8. מפעילי אתר האינטרנט Aljazeera.net
9. מפעילי אתר האינטרנט Aljazeeramubasher
10. מפעילי אתר האינטרנט network.Aljazeera.com
11. ספקים מורשים לפי חוק התקשורת המספקים שירותי גישה לאינטרנט
12. אוסייד מסאד – מחזיק ציוד של אלג'זירה

תשובת המשיבה 1 לערעורים

תשובת המשיבה 1 לערעורים

בהתאם להחלטת בית המשפט הנכבד (כבוד השופט י" עמית) מיום 8.7.2024 מוגשת בזאת תשובת המשיבה 1 (להלן: "המשיבה") לערעורים. יובהר כבר עתה כי המשיבה חולקת על האמור בהודעות הערעור ותבקש לדחות את הערעורים, בהעדר עילה להתערב בהחלטת בית המשפט המחוזי בתל אביב (כבוד השופט ח' ברנר, סגן נשיא) מיום 13.6.2024.

רקע

1. ביום 2.4.2024 נחקק חוק מניעת פגיעת גוף שידורים זר בביטחון המדינה (הוראת שעה – חרבות ברזל), התשפ"ד-2024 (להלן: "החוק"), זאת על רקע מצב החירום בו מצויה מדינת ישראל בעקבות מתקפת הטרור הרצחנית שהחלה ב-7 באוקטובר 2023, הלחימה העצימה והמתמשכת שמנהלים גופי הביטחון במספר חזיתות והחשש להסלמה ביטחונית משמעותית בגזרות אחרות כתוצאה מפעילות של פעילי ותומכי טרור.

2. סעיף 2 לחוק מסמיך את שר התקשורת להוציא הוראות בעניין ערוץ זר המשדר בישראל, בהתקיים התנאים שנקבעו בסעיף. להלן נוסח הסעיף:

"2. (א) שוכנע ראש הממשלה כי התכנים המשודרים בערוץ זר המשדר בישראל פוגעים באופן ממשי בביטחון המדינה, רשאי שר התקשורת, בהסכמת ראש הממשלה ובאישור ועדת השרים או הממשלה, להורות על אחד או יותר מאלה:

- (1) להורות לספק תכנים על הפסקת שידור של ערוץ כאמור;
- (2) להורות על סגירת משרדי ערוץ כאמור הנמצאים בשטח ישראל;
- (3) להורות על תפיסת מכשיר המשמש לאספקת תוכני הערוץ הזר, ובלבד שלא תבוצע חדירה לציוד קצה רט"ן שנתפס בהתאם להוראה כאמור;
- (4) להורות לגורם האחראי על הסרת אתר האינטרנט של ערוץ כאמור, אם השרת שעליו אתר האינטרנט מאוחסן נמצא בישראל או שהוא בשליטת אדם הנמצא בישראל או בשליטת תאגיד הרשום בישראל, או להורות על הגבלת גישה לאתר האינטרנט של ערוץ כאמור.

(ב) הוראה כאמור בסעיף קטן (א) לא תינתן אלא לאחר שתוצג לפני ראש הממשלה ושר התקשורת חוות דעת מקצועית אחת לפחות מגורמי הביטחון, לרבות בדבר התשתית העובדתית לעניין פגיעה ממשית בביטחון המדינה, ולאחר שכל גורמי הביטחון התבקשו לתת חוות דעת כזו, ובלבד שטרם אישורה של ועדת השרים או הממשלה, לפי החלטת ראש הממשלה, יוצגו בפניה כלל חוות הדעת בעל פה או בכתב מטעם גורמי הביטחון שהתבקשו לחוות דעתם כאמור, לרבות לתשתית העובדתית לשם מתן ההוראה בשל פגיעה ממשית בביטחון המדינה; אין באי-הצגת חוות דעת של גורם ביטחון כאמור כדי לעכב את אישור ההחלטה, ובלבד

שהממשלה או ועדת השרים שוכנעה שהובאה בפניה התשתית העובדתית הנדרשת.

(ג) הוראה כאמור בסעיף קטן (א) תגבר על היתר או הוראה אחרת שניתנו לפני תחילתה.

(ד) הוראה כאמור בסעיף קטן (א) תיכנס לתוקפה עם מסירתה למי שהיא חלה עליו ; ההוראה תפורסם ברשומות."

3. ביום 5.5.2024 הורה שר התקשורת, בהתאם לסעיף 2(א) לחוק, לאחר קבלת הסכמתו של ראש הממשלה, ששוכנע, על בסיס חוות דעת מקצועיות של גורמי הביטחון, כי התכנים המשודרים בערוץ אל-ג'זירה (להלן: "**הערוץ**") פוגעים באופן ממשי בביטחון המדינה, ובאישור הממשלה, להפסיק שידורי הערוץ בישראל, לסגור את משרדי הערוץ, להגביל את הגישה לאתרי האינטרנט של הערוץ ולתפוס את המכשירים המשמשים לאספקת תכנים למשך 45 יום (להלן: "**הוראות שר התקשורת**").

4. ביום 6.5.2024, הגישה המשיבה לבית המשפט המחוזי בתל אביב בקשה לאישור הוראות שר התקשורת. לאחר דיון בבקשה ובהמלצת בית המשפט, נערך במשרד התקשורת שימוע בדיעבד למערערים בע"א 5017/24, תוכן השימוע הובא באותה עת בפני שר התקשורת וגורמי הביטחון, ולא היה בתוכן השימוע נתון או טיעון שיש בו כדי לשנות את התמונה ולגבור על הצורך להגן על ביטחון המדינה, על כן עמדת שר התקשורת וגורמי הביטחון נותרה בעינה. ביום 4.6.2024 נעתר בית המשפט המחוזי בתל אביב (כבוד השופט שי יניב, סגן נשיא) לבקשת המשיבה ואישר את הוראות שר התקשורת לאחר שקבע כי **לא נותר מקום לספק שהתכנים המשודרים בערוץ משרתים את ארגון הטרור חמאס והם פוגעים משמעותית בביטחון המדינה** (פסקה 23 להחלטה, אשר צורפה כנספח מע/8 להודעת הערעור שהוגשה בידי האגודה לזכויות האזרח בהליך ע"א 5025/24). לצד זאת קבע בית המשפט שנפל פגם בכך שתוכן השימוע לא הובא בפני הממשלה והעומד בראשה, ועל כן תחם את התקופה שבה אישר את ההוראות עד ליום 9.6.2024 בשעה 13:00.

5. לאחר מתן ההחלטה הנ"ל הודיע משרד התקשורת למערערים בע"א 5017/24 כי נשקלת האפשרות להאריך את תוקפן של הוראות שר התקשורת והוצע למערערים להביא את טענותיהם בפני מקבלי ההחלטות, אך הם בחרו שלא לעשות כן וויתרו על קיום שימוע.

6. ביום 9.6.2024, האריך שר התקשורת, בהסכמת ראש הממשלה ובאישור הממשלה את תוקפם של הצווים המקוריים ב-45 יום נוספים. זאת, לאחר שראש הממשלה שוכנע שימשיכו להתקיים התנאים שנקבעו בסעיף 2(א), ולאחר שהוצגו למקבלי ההחלטות חוות הדעת המקצועיות של גורמי הביטחון והטענות שהועלו בשימוע, והכל בהתאם לסעיף 3 לחוק, הקובע כדלקמן:

3. הוראה לפי סעיף 2(א) תהיה בתוקף לתקופה האמורה בה שלא תעלה על 45 ימים; ואולם אם שוכנע ראש הממשלה כי התנאים המפורטים בסעיף האמור ימשיכו להתקיים גם לאחר התקופה האמורה, רשאי שר התקשורת, בהסכמת ראש הממשלה ובאישור ועדת השרים או הממשלה, להאריך את תקופת תוקפה לתקופה שלא תעלה על 45 ימים נוספים בכל פעם, בכפוף להתקיימות האמור בסעיף 2(ב)."

7. באותו היום (9.6.2024) הגישה המשיבה בקשה לבית משפט קמא לאישור הארכת תוקף הוראות שר התקשורת. ביום 11.6.2024 קיים בית משפט קמא דיון, חלקו במעמד שני הצדדים וחלקו במעמד המשיבה בלבד, וביום 13.6.2024 נעתר בית משפט קמא (כבוד השופט ח' ברנר, סגן נשיא) לבקשת המשיבה ואשר את הארכת תוקפן של הוראות שר התקשורת ב-45 ימים. זאת, **לאחר שהוצגו בפני בית משפט קמא ראיות משכנעות ובעלות משקל בדבר הפגיעה הממשית בביטחון המדינה שנגרמת בעיית של התכנים שאל-ג'זירה משדרת, כולל תכנים עדכניים** (פסקה 39 להחלטת בית משפט קמא. ההחלטה זאת, שעליה הוגש הערעור, צורפה לשני הערעורים וסומנה כנספח 1 ו-מ/ע/1).

תשובה לטענות המערערים

8. החלטת בית משפט קמא מבוססת על שידורי הערוץ ועל מידע חסוי, אותו תבקש המשיבה להציג גם בפני בית המשפט הנכבד במעמד צד אחד, זאת מן הטעם שגילוי המידע למערערים עלול לפגוע באינטרס ביטחוני.

9. יצוין כבר עתה כי התמונה הכוללת שעולה מבחינת כלל הנתונים היא ששידורי הערוץ פוגעים פגיעה ממשית בביטחון המדינה. המסקנה בדבר פגיעה בביטחון המדינה עלתה מתכנים שונים ששודרו בערוץ, מהשפעת התוכן על מפגעים ומטיב הקשר בין הערוץ לארגון הטרור חמאס, קשר שמשפיע כמובן גם על התוכן שמשודר בערוץ ועל הפגיעה בביטחון המדינה.

הסתמכות על חומר שהוצג במעמד המשיבה בלבד

10. בהתאם לסעיף 5(3) לחוק, חלות על ההליך הוראות שנקבעו בסעיפים 8 עד 12 לחוק סמכויות לשם מניעת ביצוע עבירות באמצעות אתר אינטרנט, תשע"ז-2017 (להלן: "**חוק סמכויות באינטרנט**"). סעיף 10 לחוק סמכויות באינטרנט מסמך את בית המשפט להסתמך על חומר חסוי שהוצג במעמד צד אחד. אלה הוראות סעיף 10 הרלוונטיות לענייננו:

10. (א) בדיון בבקשה למתן צו לפי חוק זה, רשאי תובע לבקש לפרט או להציג לפני בית המשפט בלבד עובדות או מידע שעליהם הוא מבסס את טענותיו (בסעיף זה – חומר חסוי); בקשה כאמור תוגש בכתב בצירוף נימוקים.

(ב) בית המשפט רשאי להיענות לבקשה כאמור בסעיף קטן (א) ולהסתמך על החומר החסוי, אם מצא כי גילוי בנכחות המשיבים עלול לפגוע בחקירה, באינטרס ביטחוני או באינטרס ציבורי חשוב אחר; החומר החסוי יסומן, יוחזר למבקש לאחר העיון והדבר יירשם בפרוטוקול."

11. יובהר כי בענייננו בית משפט קמא הסתמך כדין על החומר שהוצג במעמד צד אחד, בהתאם להוראות הסעיף הנ"ל, כאשר מהחומר ומההסברים שנתנו גורמי הביטחון עלה בבירור שגילוי עלול לפגוע באינטרס ביטחוני. אמנם, לצד המידע המודיעיני, החומר החסוי כלל גם התייחסות לשידורי הערוץ, אך הובהר, לגבי אותם שידורים שנכללו בחומר החסוי, שיש בעצם ההצבעה של המשיבה עליהם ככאלה שפוגעים בביטחון המדינה, כדי להעצים את הפגיעה. כלומר, לעיתים, ההצבעה של המשיבה על שידורים ספציפיים עלולה לפגוע באינטרס ביטחוני, ומכאן הצורך להציג במעמד צד אחד בהתאם להוראות הסעיף הנ"ל.

12. כמו-כן, טיב הקשר של הערוץ עם ארגון הטרור הרצחני רלוונטי מכיוון שהוא משפיע על שידורי הערוץ ועל הפגיעה בביטחון המדינה, והמשיבה תבקש להבהיר זאת במעמד צד אחד.

הסמכות להאריך את תוקפן של הוראות שר התקשורת

13. בהתאם להוראות סעיף 3 לחוק, תנאי להארכת תוקפן של הוראות שר התקשורת הוא שראש הממשלה ישתכנע, על בסיס חוות דעת של גורמי הביטחון, שגם לאחר המועד שבו עתיד לפקוע תוקפן של התקנות, שידורי הערוץ יפגעו בביטחון המדינה.

14. כלומר, בהארכת תוקפן של התקנות, מדובר בהחלטה צופה פני עתיד, ומטבע הדברים, עליה להסתמך על ניסיון העבר ועל המידע שנאסף לגבי הערוץ ושידוריו.

15. החוק אינו מחייב שייאסף מידע חדש לצורך הארכת הוראות שר התקשורת, זאת בדומה, בין היתר, להארכת מעצר מעבר לתשעה חודשים, בהתאם לסעיף 62(א) לחוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה – מעצרים) התשנ"ו-1996 ולהארכת תקופת החזקת אסיר בהפרדה, בהתאם לסעיפים 19 ג' ו-19ה' לפקודת בתי הסוהר [נוסח חדש] התשל"ב-1971. גם בענייננו ניתן היה להסתמך על המידע שהצדיק את ההחלטה הראשונה ואין מקום לקבוע שיש צורך במידע חדש.

16. מטבע הדברים הארכת ההוראות מחייבת בחינה מחודשת של הנסיבות, כפי שנעשה בעניינו, ומובן כי שינוי נסיבות מהותי, עשוי להוביל להחלטה אחרת.

17. בעניינו, הנסיבות לא השתנו לטובת המערערים, אלא להיפך, אף נאסף מידע חדש בדבר פגיעת הערוץ בביטחון המדינה, שהמשיבה תבקש להציג במעמד צד אחד.

18. המשיבה חולקת על טענת המערערת בע"א 5025/17 לפיה יש להשוות בין מתן הוראות לגבי גוף שידורים זר לפסילת מועמדים לכנסת. מדובר בהוראות חוק שונות שניתן לומר לגביהן שרוב השונה על הדומה ואין מקום לאנלוגיה ביניהן.

עמדת גורמי הביטחון

19. צבא ההגנה לישראל, שרות הביטחון הכללי והמוסד למודיעין ולתפקידים מיוחדים הציגו חוות דעת מקצועיות למקבלי ההחלטות ולבית משפט קמא בקשר לפגיעת הערוץ בביטחון המדינה.

20. צבא ההגנה לישראל ושירות הביטחון הכללי הציגו מידע שברשותם שביסס את התשתית העובדתית לעניין פגיעה ממשית בביטחון המדינה ובהתאם לכך שני גופים אלה המליצו להאריך את תוקפן של הוראות שר התקשורת.

21. המוסד למודיעין ולתפקידים מיוחדים לא הציג מסה של מידע שמצדיקה כשלעצמה את הארכת תוקפן של ההוראות, אך בשים לב לעמדת שני גופי הביטחון האחרים, ולמידע שנאסף על ידם בהקשר זה, תמך גם המוסד בהחלטה בדבר הארכת הוראות שר התקשורת.

22. המשיבה תבקש להציג את חוות דעת גורמי הביטחון במעמד צד אחד.

מידתיות

23. הוראות שר התקשורת עומדות במבחני המידתיות, כפי שקבע בית משפט קמא. קיימת התאמה בין הוראות שר התקשורת בעניין ערוץ אל-ג'זירה לתכלית של הגנה על ביטחון המדינה ואין אמצעי אחר שיוכל להשיג תכלית זאת. בהקשר זה, יצויין כי מדובר בערוץ זר שאינו מעביר את תכניו לאישור הצנזורה.

24. מול הפגיעה בחופש הביטוי, בחופש העיתונות ובזכות הציבור לדעת, עומד האינטרס המוגן של ביטחון המדינה, כאשר בעניינו מדובר בפגיעה ממשית בביטחון המדינה, שנבקש לפרט לגביה במעמד צד אחד, באופן שיבהיר מדוע ראוי להימנע ממנה ולצמצמה גם במחיר של פגיעה בחופש הביטוי. לצד ביטחון המדינה יש להביא בחשבון גם את זכותם של אזרחי המדינה לחיים.

טענות המערערים בעניין השימוע

25. מבלי להידרש לאופן המימוש של זכות השימוע במקרה בו מתקיימת ביקורת שיפוטית מובנית, נבהיר, כי בעניינו, המערערים ויתרו, באופן שאינו משתמע לשני פנים, על האפשרות להשמיע את טענותיהם בפני הרשות בקשר להארכת תוקף ההוראות, על כן הם מנועים מלטעון בעניין זה.

26. למרות האמור לעיל, הטענות שהעלו המערערים הובאו בפני מקבלי ההחלטות, לפני שהוחלט על הארכת הוראות שר התקשורת, אך לא היה בהן מידע או נימוק שיצדיק הימנעות מהארכת ההוראות, בשים לב לפגיעת הערוץ בביטחון המדינה.

סיכום

27. הנתונים בקשר לערוץ אל-ג'זירה מצביעים קיומם של יחסים מיוחדים ושיתוף פעולה של הערוץ עם ארגון טרור רצחני שמנהל לחימה רציפה עם מדינת ישראל וגרם החל מה-7 באוקטובר 2023 למותם של למעלה מ-1,500 ישראלים, כאשר רובם המכריע של הקורבנות נטבחו אכזריות בידי המרצחים. מרצחים אלה קיבלו תמיכה, אהדה, ועידוד מערוץ אל-ג'זירה וכן מידע. קשרי הערוץ עם ארגון הטרור משפיעים על שידורי הערוץ, אשר פוגעים באופן ממשי בביטחון המדינה, ומסכנים את חייהם של אזרחי המדינה וחיילי צבא ההגנה לישראל.

28. פגיעה זאת מועצמת בשעת מלחמה קשה במספר חזיתות.

29. בנסיבות אלה הפגיעה בחופש הביטוי, בחופש העיתונות ובזכות הציבור לדעת נדרשת, כדי להגן על האינטרס של ביטחון המדינה וכדי להגן על זכותם של אזרחי המדינה לחיים.

30. בנסיבות אלה המשיבה מבקשת לדחות את הערעורים.

יוני חדד

יוני חדד, עו"ד

ממונה במחלקת הסייבר בפרקליטות המדינה

תאריך: 11 ביולי 2024

ה' בתמוז התשפ"ד

תל אביב